

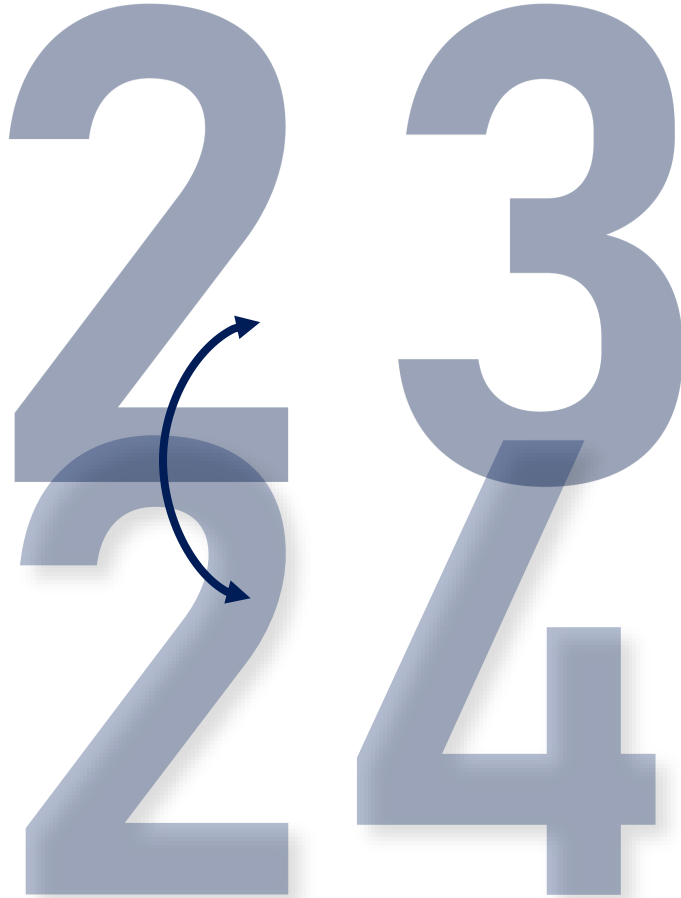
ORIENTACIONS PER AL CURS 2023- 2024

**PRÀCTIQUES
EDUCATIVES
EN CENTRES FORMADORS**

ÍNDEX

- 1** Introducció. 3
- 2** Orientacions per a l'acompanyament constructiu. 6
- 3** Planificació i calendari. 20
- 4** Documentació. 22
- 5** Coordinació de les pràctiques. 23
- 6** Crèdits. 24

1. INTRODUCCIÓ

L'objectiu d'aquest document és contribuir i facilitar la planificació de les pràctiques educatives en centres formadors amb la finalitat de garantir el desenvolupament d'unes pràctiques professionalitzadores.

El pràcticum comprèn un nombre important de crèdits ECTS (Sistema Europeu de Transferència de Crèdits, en les seves sigles en anglès) en els estudis universitaris de la formació inicial docent i es pot considerar com un eix vertebrador del pla d'estudis dels graus en Mestre d'Educació Infantil i Primària, del Màster universitari en formació del professorat i de la Formació Pedagògica i Didàctica.

El pràcticum esdevé un període particularment enriquidor per a l'estudiant, en el qual, les vivències i les experiències han d'anar acompanyades de processos d'anàlisi i de reflexió guiada sobre el que es pensa, s'observa i s'actua com a docent.

Constitueix una experiència formativa de pràctiques estructurades de forma continuada i intensiva i suposa la immersió de l'estudiant, durant uns períodes de temps llargs, en un centre formador i durant els quals compta amb l'acompanyament i supervisió d'un mentor o mentora del centre formador i d'un tutor o d'una tutora de la institució formadora que aporten la seva experiència professional, els seus coneixements didàctics i el seu guiatge.

El període de pràctiques és el moment clau per poder connectar els aprenentatges teòrics amb els pràctics, la relació teoria i pràctica s'ha de vehicular a l'estada dels estudiants en el centre formador. L'estudiant ha d'aprendre a reflexionar sobre la pràctica i a relacionar-la amb la teoria, fet que l'ajudarà a la presa de decisions. La pràctica reflexiva en aquest sentit és de gran importància, necessària per aprendre i millorar.

El contingut de les pràctiques s'ha de focalitzar en el treball d'un docent a l'aula i al centre, contextualitzat a la realitat educativa. Durant l'estada en el centre formador es posen en joc les experiències i els coneixements desenvolupats i adquirits en les diferents assignatures curriculars que es duen a terme a la institució formadora mitjançant la realització i implementació d'una planificació didàctica a partir de situacions d'aprenentatge.

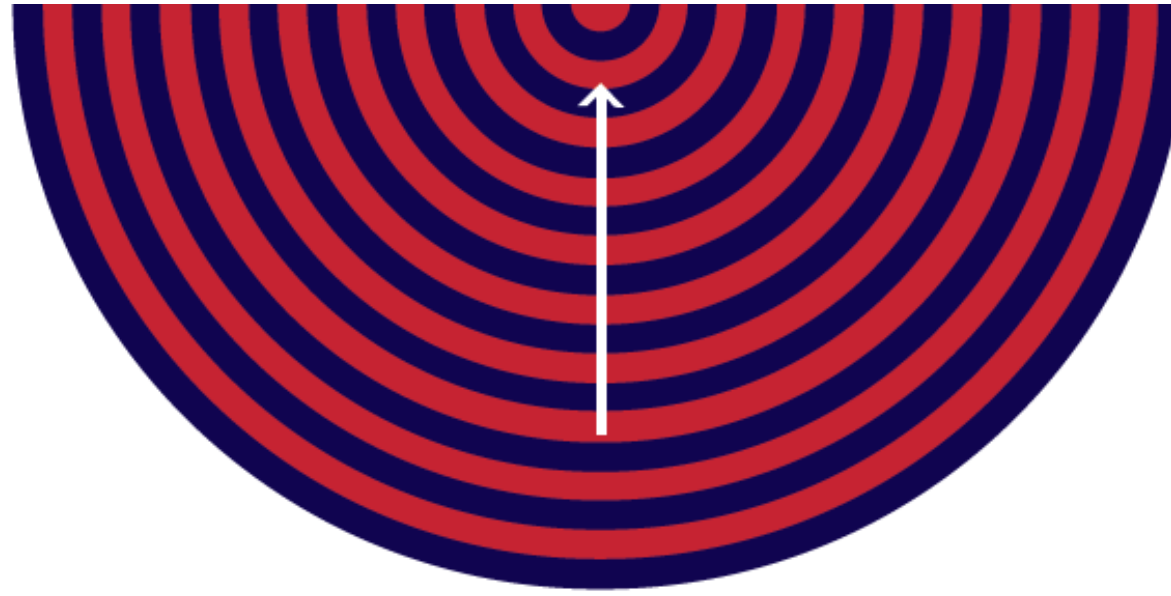
És en aquest sentit que les finalitats del pràcticum són: conèixer directament el centre, integrar els coneixements teoricopràctics en contextos reals, iniciar-se en la pràctica professional i adquirir criteris propis en relació amb l'acció educativa a l'etapa corresponent. El pràcticum significa una transició a la vida laboral per als estudiants. L'estudiant ha de prendre consciència dels propis punts forts i punts febles i, amb l'ajut del mentor o de la mentora i del tutor o de la tutora, iniciar-se de manera sòlida en la professió docent.

Aquest document presenta unes orientacions i propostes per al desenvolupament de les pràctiques amb l'objectiu de contribuir i facilitar la planificació de les accions formatives. Aquestes propostes són fruit d'un recull de pràctiques de referència en centres formadors, així com del treball desenvolupat pels diferents equips multidisciplinaris de la Comissió Pedagògica de pràctiques.

Aquests equips comparteixen com a finalitat fonamentar una base sòlida i amb evidència científica per garantir el treball en equip, la qualitat i la professionalització de la formació inicial dels futurs docents. Cada equip de la Comissió Pedagògica es constitueix com una comunitat professional que reflexiona i construeix nou coneixement.

Les propostes estan alineades amb dues de les línies prioritàries del Departament d'Educació:

- **Impuls del català.**
- **Competència digital docent.**
- **Mobilització dels nous currículums**

Cal remarcar que l'acollida i l'acompanyament són elements clau per assegurar un bon inici i una bona estada de l'estudiant en pràctiques al centre formador. Així mateix, cal assegurar al llarg del pràcticum un diàleg fluït i constructiu, facilitador de l'aprenentatge entre l'estudiant, el centre i la universitat: un diàleg horitzontal -sense jerarquies.

L'equip de Coordinació de Centres Formadors i els referents territorials de pràctiques estan a la disposició dels centres formadors per resoldre els dubtes i qüestions que puguin sorgir en relació amb el desenvolupament de les pràctiques.

El Departament d'Educació reconeix i agraeix la implicació i el compromís dels docents en la formació inicial de mestres i professorat.

2. ORIENTACIONS PER A L'ACOMPANYAMENT CONSTRUCTIU

El centre formador és un entorn d'aprenentatge que promou la professionalització de la docència des de l'experiència, on els estudiants poden veure, practicar i viure totes les dimensions de l'acció educativa des de l'acció i la reflexió de la pròpia pràctica; en definitiva, un mirall per als futurs docents. El centre ha de garantir un acompanyament constructiu i capacitador dels estudiants en pràctiques, orientat a promoure de manera sistemàtica la reflexió i la presa de consciència del propi procés d'aprenentatge. Aquest acompanyament és necessari per construir unes pràctiques realment professionalitzadores.

Les accions formatives que defineixen les pràctiques – observació, reflexió-acció, participació activa sobre la pràctica professional – s'han d'adaptar i desenvolupar de manera adequada. Durant aquest període, és clau disposar i facilitar els recursos, els espais d'aprenentatge i el temps necessari per als processos d'observació, reflexió, participació creativa i pensament crític que afavoreixin el desenvolupament competencial de l'estudiant.

Les orientacions i propostes per al desenvolupament de les pràctiques es poden consultar als documents següents:

1. **Pràctiques universitàries en centres educatius formadors**: defineix el nou model de pràctiques que dona rellevància tant a la identitat del centre formador com a la funció professionalitzadora de la tasca docent i mentora, en estreta col·laboració amb la universitat.
2. **El centre formador: entorn d'aprenentatge professionalitzador**: defineix un marc conceptual i metodològic al voltant dels principis d'identitat d'un centre formador.
3. **Eina d'autoavaluació dinàmica de centres formadors**: és una eina de reflexió i aprenentatge que posa el focus en els aspectes clau de l'acompanyament constructiu i capacitador i s'estructura en vuit àmbits.
4. **Orientacions curs 2020-21, curs 2021 – 22 i curs 2022-23**: sistematitza en alguns àmbits de l'eina d'autoavaluació dinàmica un seguit de propostes basades en l'anàlisi d'evidències.
5. **Interacció i intercanvi entre el centre formador i la universitat**: defineix un protocol d'actuacions i accions abans, durant i després de l'estada dels estudiants en el centre formador.

Amb l'objectiu d'aprofundir en un dels objectius del nou model de pràctiques en centres formadors: **incorporar l'estudiant universitari al centre formador, com a agent actiu** que col·labora en el desenvolupament del projecte educatiu de centre, *ahora que millora el desenvolupament professional i personal*, compartim un seguit d'actuacions que es proposen des de la coordinació de les universitats catalanes per afavorir la participació de l'estudiant en el centre formador

“Aprendre fent”, participació responsable amb la comunitat educativa

L'adquisició i desenvolupament de les competències professionals dels estudiants dels Graus d'Educació Infantil i Primària, del Màster Universitari en Formació del Professorat i de la de la Formació Pedagògica i Didàctica està estretament vinculada amb les possibilitats **d'un aprenentatge actiu** i el **rol de bastida i suport de les persones mentores i de les persones tutores** per promoure la comprensió de l'activitat educadora. Les oportunitats d'actuació amb l'alumnat de les etapes corresponents en activitats planificades d'ensenyament, en les sessions de coordinació, reunions i tutories amb famílies han de permetre obtenir un coneixement ampli de la professió docent.

El sentiment de pertinença a la comunitat professional mitjançant la participació activa implica l'adopció de responsabilitats, l'autoreflexió i l'autoregulació. És important promoure **la participació responsable**, conèixer les prescripcions ètiques per una actuació adequada, basada en els compromisos del docent del Codi Deontològic de la Professi3 Docent (CDPD).

- Compromís amb l'alumnat.
- Compromís amb la professió.
- Compromís amb el coneixement.
- Compromís amb la societat.
- Compromís amb l'ús responsable i ètic de la tecnologia.

L'exercici d'aquests compromisos són exigibles per la participació responsable en els diferents àmbits d'actuació professional. Cal informar als estudiants sobre la prescripció i atenció a tots els “compromisos” del CDPD i especialment al respecte “[...] a la confidencialitat de les informacions que, en l'exercici de les seves funcions, li han estat proporcionades per les famílies o els tutors legals”. (El Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, p. 11).

Àmbits d'activitat professional i de participació en la formació docent

La **participació dels estudiants** dels Graus d'Educació Infantil i Primària, del Màster Universitari en Formació del Professorat i de la de la Formació Pedagògica i Didàctica a la vida del centre formador s'entén **en tots els escenaris i dimensions de l'activitat professional**, tant a l'aula com en les coordinacions, planificació, tutories amb famílies, formació, sortides, treball en xarxa amb serveis professionals externs, avaluació, mediació, entre d'altres. La participació de l'estudiant, es comprèn de forma activa, col·laborativa i contributiva: una participació que ha de ser a més de formativa, productiva i beneficiosa pel centre, el treball del mentor i l'atenció, personalització i l'educació de l'alumnat.

L'activitat dels docents en formació ha de:

- Facilitar el desplegament de les seves destreses acadèmiques, personals i socials.
- Permetre l'observació, supervisió i retroacció sobre l'adquisició i el desenvolupament de les competències professionals, per afavorir una adequada evolució dels aprenentatges.
- Afavorir que l'estudiant pugui realitzar aportacions argumentades i sustentades a nivell teòric, transformadores i alhora viables en la realitat contextual, que enriqueixin al centre i ajudin a la seva millora.

Docència	Coordinació i Planificació	Tutoria Grup i Famílies
Formació	Ús i gestió de recursos digitals	Visites i estades
Convivència i mediació	Avaluació	...

Els **referents normatius** per la participació es poden consultar a:

DOGC, Núm. 8348 - 23.2.2021, [ORDRE EDU/39/2021](#), de 16 de febrer.

[Art. 9] 3. **Funcions del Coordinador de Pràctiques:**

m) Facilitar la mobilitat dins del centre i l'assistència a les diverses reunions pedagògiques (claustrre, equips docents, departaments, tutories,, entrevistes amb les famílies, etc.) i la participació en activitats de centre.

[Art. 10] 4. **Funcions de la mentoria de pràctiques de centre formador:**

i) Facilitar i promoure la participació de l'estudiant en les activitats de l'aula, en les pràctiques, en reunions de curs o nivell, òrgans de coordinació, equips docents i en les comissions de treball del centre, i altres activitats rellevants per a un membre d'un claustre d'un centre educatiu de secundària.

[Article 13] **Seguiment, avaluació i supervisió:**

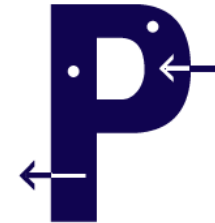
2. L'avaluació periòdica ha de tenir en compte els aspectes següents:

b) Participació dels estudiants en pràctiques.

En aquest sentit, per tal que l'estudiant esdevingui un agent actiu de l'aprenentatge, cal que s'involucri en el procés, que conegui les expectatives d'aprenentatge de la funció docent, i tingui autoconeixement.

A continuació es mostren un seguit d'accions que han d'afavorir aquesta participació i que s'han definit en el marc de la Comissió Pedagògica de pràctiques:

OBJECTIU 1: INVOLUCRAR-SE EN EL PROCÉS

PARTICIPA ACTIVAMENT EN LA VIDA DEL CENTRE

Participa activament en les reunions a les que assisteix i mostra una actitud proactiva.

S'involucra en projectes del centre (e.g. escola verda) o altres que encara no es fan (e.g. curs oratòria).

S'adapta als imprevistos i és flexible i, a la vegada, entoma la nova situació amb motivació.

Fa una observació activa i sistemàtica, i mostra una actitud reflexiva.

Pren consciència de que l'acció formativa va més enllà de l'aula. Té en compte el context (entorn familiar, diagnòstics, ...) de l'alumnat del centre en els processos d'ensenyament-aprenentatge.

COMPARTEIX APRENTATGE AMB LA PERSONA MENTORA

En la primera fase (previ a la intervenció a l'aula), el practicant exposa a la persona mentora les fortaleces que creu tenir i també 2-3 àrees de millora en les que necessita ajuda.

En la segona fase (durant el període d'intervenció a l'aula), la persona mentora provoca converses d'autoreflexió sobre les àrees de millora i fortaleces.

En la tercera fase (en finalitzar el període de pràctiques), es defineixen les àrees sobre les que haurà de continuar treballant i també les fortaleces que li serviran de pilar.

L'estudiant en pràctiques ho recull en una acta de reunions amb la persona mentora.

OBJECTIU 2: CONÈIXER ELS OBJECTIUS DE LA FUNCIÓ DOCENT

PLANIFICA LA SEVA FORMACIÓ DOCENT

Elabora un pla de pràctiques personal.

Dissenya una programació didàctica i l'aplica de forma adequada al context del centre.

Suggereix propostes, activitats, canvis en tot el que engloba la seva intervenció en el centre.

Contrasta aprenentatges teòrics amb la seva pràctica en el centre.

CONEIX LES EXPECTATI- VES D'APRENTATGE DE LES PRÀCTIQUES

Fa una autoavaluació inicial utilitzant els criteris d'avaluació amb els que es valorarà el seu pràcticum.

S'ha fet una lectura dels documents del centre per tal de contextualitzar les seves pràctiques

OBJECTIU 3: PARTIR DE L'AUTOCONEIXEMENT PER MILLORAR LA SEVA PRÀCTICA DOCENT

SAP GESTIONAR LES SEVES HABILITATS I CAPACITATS

A partir dels instruments que proporciona la universitat, analitza les seves necessitats, i detecta les seves mancances i el que vol aprendre.

Posa en pràctica allò que sap fer i mostra interès en millorar en la seva pràctica docent.

Realitza una autoavaluació inicial per identificar les seves fortaleeses i debilitats.

A partir dels instruments que proporciona la universitat, autoavalua les seves competències.

REFLEXIONA SOBRE EL QUE PASSA A L'AULA O FORA D'ELLA

Fa una reflexió sistematitzada basada en l'evidència o referents científics, tot citant-los.

Identifica pràctiques que li poden ajudar a superar les seves mancances.

Comenta amb la persona mentora, amb un feedback immediat, aquells aspectes rellevants de la sessió.

Així mateix, en aquest document us compartim un seguit de propostes que estan alineades amb les línies prioritàries del Departament d'Educació, la **competència digital docent** i que han estat elaborades en el marc de la Comissió Pedagògica de pràctiques que coordina la Direcció General d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües, l'**impuls del català** i els **nous currículums**.

La competència digital en el Pràcticum

Integrar la **competència digital en el pràcticum** permet als estudiants conèixer el potencial educatiu i pedagògic de les tecnologies digitals per a utilitzar-lo de manera eficaç com instrument per al disseny i desenvolupament de la tasca docent i assolir la competència digital de l'alumnat.

En aquest moments, el món educatiu s'ha d'adaptar a les noves necessitats i paràmetres que requereix la societat actual, complexa i en continua transformació, on la tecnologia digital té un paper fonamental. En aquesta línia, el Pla d'Educació Digital de Catalunya té com a objectiu millorar la competència digital de l'alumnat, del professorat i dels centres educatius en el marc de la transformació educativa

En aquest context, la competència digital docent (CDD) és una competència fonamental del perfil professional del docent del sistema educatiu català. Aquesta competència s'ha d'adquirir a través de totes les assignatures del Grau de Mestre en Educació Infantil i el Grau de Mestre en Educació Primària, de les

assignatures del Màster Universitari en Formació del Professorat i de la de la Formació Pedagògica i Didàctica.

L'organització del pràcticum varia segons els graus i els programes de les diferents institucions formadores. Per treballar i desenvolupar la competència digital docent durant el període de pràctiques, presentem una sèrie de propostes relacionades amb cadascun dels descriptors del marc de la CDD del Departament d'Educació. Aquestes propostes s'organitzen en funció del moment d'aplicació, és a dir, abans, durant i després de la intervenció de l'estudiant a través de les activitats desenvolupades a l'aula, moment clau en la pràctica docent.

En les propostes s'identifiquen la fase a què correspon i el descriptor de la CDD amb el qual està relacionada. També s'inclouen activitats a partir de les quals es pot incorporar la proposta en el pla de treball de l'estudiant.

En la selecció i usos dels recursos s'ha de complir la normativa de protecció de dades vigent. Especialment, la que fa referència als menors de 14 anys pels quals cal l'autorització expressa de les famílies o tutors legals del menor, o comunicar-ho si són majors de 14.

Les tasques que l'estudiant en pràctiques durà a terme al centre formador i en l'entorn paral·lel de les institucions formadores s'organitzen en les fases següents relacionades amb la realització d'un treball previ a la intervenció a l'aula, la realització d'activitats durant la intervenció i les accions que ha de fer després de la intervenció.

PREVI A LA INTERVENCIÓ DE L'ESTUDIANT A L'AULA

FONAMENTACIÓ DIDÀCTICA

L'estudiant, prèviament a la incorporació al centre educatiu, ha hagut de desenvolupar una sèrie d'habilitats que després necessitarà per realitzar la seva intervenció a l'aula. En aquest marc s'espera que l'estudiant sigui capaç de fonamentar la selecció, ús i adequació dels recursos digitals orientats a la millora dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge tot fent referència a criteris com el disseny universal d'aprenentatge (DUA), intel·ligències múltiples, ritmes d'aprenentatge, etc.

OBSERVACIÓ DEL CENTRE

L'estudiant ha de conèixer l'Estratègia Digital de Centre de pràctiques recollida al Projecte Educatiu del Centre (PEC) i en la Programació General Anual (PGA) per incorporar-la durant la seva intervenció a l'aula. A més, ha de familiaritzar-se amb les infraestructures i recursos digitals del centre i els seus corresponents protocols d'ús.

DISSENY D'ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

L'estudiant ha de dissenyar la seva proposta didàctica tot integrant els recursos digitals que l'ajudin a millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge. Cal que tingui en compte les necessitats individuals de l'alumnat del centre i faci ús dels

dispositius i recursos digitals al seu abast tot respectant els drets d'autors i les seves llicències.

Per altra banda, cal que posi en pràctica metodologies i dinàmiques innovadores en l'ús de les tecnologies digitals que, alhora, fomentin el desenvolupament de la competència digital de l'alumnat i la construcció col·laborativa de coneixement.

Per acabar, cal que l'estudiant faci ús de les tecnologies digitals per elaborar tots els documents que utilitzarà per realitzar el seguiment i l'avaluació de l'alumnat del centre.

DURANT LA INTERVENCIÓ DE L'ESTUDIANT A L'AULA

IMPLEMENTACIÓ DE LA PLANIFICACIÓ DIDÀCTICA (SITUACIONS D'APRENTATGE)

Durant la implementació de la proposta a l'aula, l'estudiant ha d'adequar la seva intervenció a les normes i protocols del centre per mantenir els principis metodològics descrits al PEC. D'altra banda, ha d'utilitzar els recursos digitals facilitats pel centre, o aquells proporcionats per part de la institució formadora, per gestionar les accions dutes a terme dins i fora de l'aula durant l'estada de pràctiques.

A més, ha de mostrar un paper actiu a l'hora de col·laborar amb els projectes digitals del centre i compartir coneixement, experiències i reflexions a través dels diferents suports digitals disponibles.

REFLEXIÓ

L'estudiant de pràctiques ha d'iniciar un procés de reflexió sobre l'ús dels recursos digitals abans, durant i després de la pràctica docent desenvolupada al centre formador. Pot utilitzar diferents recursos digitals per comunicar-se i compartir l'experiència amb altres companys/es, el/la mentor/a del centre i el/la tutor/a de la universitat així com per donar forma a la pròpia reflexió a través de mapes conceptuals, infografies, etc.

DESPRÉS DE LA INTERVENCIÓ DE L'ESTUDIANT A L'AULA

PRODUCTE DE SÍNTESI

L'estudiant de pràctiques ha d'utilitzar els recursos digitals adequats per organitzar, analitzar i comunicar la seva experiència docent al centre i a la institució formadora.

Les propostes han estat dissenyades perquè permetin l'adequació de les activitats al context de l'estudiant, necessitats de cada universitat i característiques del centre educatiu. Per facilitar la lectura d'aquestes propostes, s'ha dissenyat una aplicació que es pot consultar en aquest [enllaç](#).

Cada proposta inclou activitats amb exemples per facilitar la seva incorporació al pla de treball de l'estudiant. Les propostes estan relacionades amb els descriptors de les àrees de la competència digital docent.

Font: Departament d'Educació (2023).

En funció de la durada del pràcticum és possible que no es puguin generar suficients situacions per recollir les evidències que demostrin l'assoliment de totes les propostes del [document](#).

Cada institució formadora i estudis haurà de garantir l'assoliment del màxim dels descriptors de la CDD. Es proposa que en funció del marc de la intervenció en el centre i en l'aula se seleccionin les propostes i activitats que permetin que l'estudiant desenvolupi al màxim la competència digital docent.

La concreció del pla de treball de l'estudiant, supervisada i validada pel docent mentor i el docent tutor, ha d'incloure les [propostes](#) de la CDD que es considerin. Aquest [full de càlcul](#) mostra la relació de propostes i exemples de desenvolupament de la competència agrupades per fases:

Propostes per desenvolupar la CDD en el pràcticum				UTILITZA LA PLANTILLA
Etapa	Fase	Descriptors de la CDD	Proposta	Activitats
Previ a la intervenció	Fonamentació didàctica	1.1. Ús de les tecnologies digitals com a recursos i estratègies en processos d'ensenyament i aprenentatge 1.2. Selecció de recursos digitals per al disseny d'activitats i la planificació didàctica	Seleccionar, utilitzar i justificar l'adequació de recursos orientats a la millora dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge, considerant criteris com: el disseny universal d'aprenentatge (DUA), intel·ligències múltiples, ritmes d'aprenentatge, context de l'alumne ...	a)- Consulta repositoris de continguts com el Toolbox, el Jcllic... per seleccionar recursos. b)- Selecciona un recurs que permeti la realització de: b.1- Etiquetes interactives amb els alumnes, amb per exemple: kahoot, Picklers, Socrative, Mentimeter, Turning Point b.2- Presentació de continguts, amb per exemple: videopresentacions amb Genially, Canvas, Prezi, Powtoon, Videoscribe. b.3- Entorns de treball, amb per exemple: google drive, teams, moodle, blogs, Symbaloo, Layar, Padlet, Pinterest ... c)- Justifica la selecció de recursos digitals considerant el context i la finalitat amb la que es presenta. d)- Conèix i aplica criteris per a la selecció de recursos, per exemple: disseny universal per a l'aprenentatge (DUA), ritmes d'aprenentatge, intel·ligències múltiples.
	Observació del centre	2.1. Coneixement i aplicació de les normes d'ús dels recursos, infraestructures i espais digitals	Conèixer les orientacions i objectius del PEC, PGA, ... relacionats amb les tecnologies digitals (Estratègia Digital de Centre); per incorporar-los en la seva intervenció a l'aula.	- Descriu l'enfocament que la tecnologia digital té en el PEC i en l'Estratègia Digital de Centre.
	2.2. Coneixement i ús del programari d'aplicació general del centre	Descriure els recursos, i els protocols d'ús, que el centre ofereix: aplicacions, EVA's i recursos digitals tant per les activitats d'aula com per la seva gestió, per considerar els recursos dels que disposa para la seva intervenció a l'aula.	- Descriu els recursos i infraestructures del centre educatiu, l'organització i normes d'ús dels mateixos.	
	Disseny de la UD	1.5. Ús de les tecnologies digitals per atendre la diversitat dels alumnes	Dissenyar activitats i itineraris per atendre les necessitats individuals de l'alumne i servir la tecnologia (recursos digitals, dispositius...) tot respectant els drets i factors de les seves llicències.	- Elabora materials didàctics personalitzats, presenta la informació en diferents formats, utilitza diferents estratègies de comunicació i fomenta l'interès i motivació dels alumnes. - Utilitza repositoris de continguts com el Toolbox, el Jcllic... per dissenyar activitats d'ensenyament-aprenentatge. - Fa ús dels recursos que ofereixen els EVA per crear itineraris específics en funció dels diferents estils i de la maduresa dels alumnes. - Ofereix elements que faciliten l'accés als continguts en relació a informació visual, elements lingüístics alternatius, continguts multimèdia, oferint diferents formes d'expressió com eines d'accés a l'ordinador, eines de veu, imatges, vídeos, presentacions ... - Tradueix la unitat didàctica als EVA's on treballa l'alumnat (Classroom, Moodle...) creant itineraris i activitats alternatives per atendre la diversitat a l'aula. - Utilitza les tecnologies digitals per atendre les NEESE de l'alumnat. - Proposa l'ús de programes específics per l'alumnat amb dificultats sensorials com el @voice o el jaws - Substitueix les seves presentacions/vídeos amb les idees més importants - Utilitza recursos educatius en obert amb llicència Creative Commons i inclou la imatge de la llicència específica en els materials emprats - Explicta correctament la font dels materials utilitzats - Ajuda als alumnes a identificar les llicències que hi ha darrera dels recursos d'internet sons, imatges... - Crea tutorials per indicar la forma de citar les fonts
	4.4. Foment de la inclusió digital			
	4.3. Promoció de l'accés als recursos respectant la propietat intel·lectual			
1.4. Incorporació de la competència digital de		Dissenyar activitats que tenen com a finalitat el desenvolupament de la	- Crea videotutorials sobre: la cerca d'informació guiada en Internet, l'ús del full de càlcul, la forma de citar les fonts ...	

Font: Grup de treball de la Comissió Pedagògica de Pràctiques.

La competència i ús de la llengua catalana en el Pràcticum, importància de la gestió de les llengües en la formació dels nous docents

REFLEXIÓ SOBRE EL MARC SOCIOLINGÜÍSTIC I LEGAL

En un context escolar general en què cada cop més les competències lingüístiques de l'alumnat són més diverses i en què, en el cas concret de Catalunya, la llengua vehicular principal no està plenament consolidada, especialment pel que fa als usos lingüístics i al consum cultural, és cabdal, per seguir construint i aprofundint en un model d'escola propi, impulsar la llengua catalana a escoles i instituts. Per aquest motiu, els centres formadors han de tenir en compte, com a eix prioritari, donar eines al professorat novell i als estudiants en pràctiques que permetin millorar la competència i l'ús de la llengua catalana tant del mateix professorat com de l'alumnat.

En primer lloc, per assegurar l'eficàcia del procés educatiu cal que el docent tingui en compte la realitat sociolingüística catalana (i aranesa) i el marc legal que regula els usos lingüístics a l'escola:

- La configuració sociolingüística de la Catalunya actual: perspectiva històrica.
- La realitat sociolingüística de la Catalunya contemporània: demolingüística, normes d'ús lingüístic, oferta i consum lingüístic.

- El marc legal: constitució, estatut, legislació lingüística, el marc europeu.
- El marc institucional: les institucions de política lingüística i gestió de les llengües a Catalunya.
 - La realitat sociolingüística, legal i institucional a la Val d'Aran.

EL MODEL DE CONJUNCIÓ LINGÜÍSTICA: LA COHESIÓ SOCIAL I LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Cal compartir amb el nou professorat que el model de conjunció lingüística (amb el català com a llengua vehicular de referència) del nostre sistema educatiu és una decisió consensuada de la societat catalana i l'única manera de poder garantir la cohesió social i la igualtat d'oportunitats per a tot a l'alumnat, independentment de la llengua o llengües familiars. Per a més informació es poden consultar aquestes pàgines:

- <https://raco.cat/index.php/LlenguaUs/article/view/129840/179275>.
- <https://cohesio-social.iec.cat/el-sistema-educatiu-catala-element-de-cohesio-i-equitat-social/>
- <http://csda.gencat.cat/ca/arees-actuacio/publicacions/informes-avaluacio/29-estudi-sociodemografic/>.

L'ACTUACIÓ EDUCATIVA I LA IMPORTÀNCIA DE LA CONSCIÈNCIA I ELS USOS LINGÜÍSTICS DEL PROFESSORAT

Cal compartir amb els estudiants en pràctiques i el professorat novell que l'actuació educativa del centre està regulada en el projecte educatiu de centre (PEC), en el qual s'integra el projecte lingüístic de centre (PLC), un document clau que recull els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre educatiu i precisa les decisions pedagògiques i metodològiques que han de permetre l'assoliment dels objectius d'aprenentatge. De la mateixa manera, el PLC preveu les actuacions d'acollida i de suport a l'alumnat nouvingut i les actuacions de promoció de l'ús de la llengua en el centre i en l'entorn educatiu. Cal afavorir, per tant, la participació activa dels nous docents en les actuacions lingüístiques en el marc del projecte educatiu de centre i amb les relacions amb tot el personal del centre. Com a marc general, podeu consultar aquest [enllaç](#).

Sobre el projecte lingüístic de centre podeu consultar aquest [altre](#).

També és necessari compartir amb els nous docents actuacions clau pel que fa a l'aprenentatge i ús de la llengua:

- L'[acollida](#) de l'alumnat nouvingut.
- Els [plans de promoció](#) de l'ús de la llengua.
- Els [plans d'entorn](#).

LES METODOLOGIES D'APRENTATGE

També s'ha d'incorporar en la formació dels nous docents aquelles metodologies que permeten treballar les llengües des d'una perspectiva global i transversal.

En aquesta línia, cal que els futurs professors coneguin el tractament integrat de llengües (en el cas de les àrees lingüístiques) i el tractament integrat de llengua i continguts en el cas de les àrees no lingüístiques.

Podeu consultar:

- Els [models educatius i el plurilingüisme](#).
- Els sistemes d'ensenyament integrat de llengua i continguts:
 - [Immersió lingüística](#) (PIL).
 - [Tractament integrat de llengua i continguts](#) (TILC).
 - [Tractament integrat de llengua i continguts en llengua anglesa](#) (AICLE).
 - [Tractament integrat de llengües](#) (TIL).
 - [Gestió de les llengües d'origen](#).

A mode de conclusió, és molt importants que els futurs docents tinguin clar que la llengua és a la base de qualsevol aprenentatge, independentment de l'assignatura o matèria que s'imparteixi. Cal recordar-los que el professorat és el principal referent lingüístic de l'alumnat i, per tant, també és model d'ús de la llengua. En aquest sentit, el professorat i el personal de suport que intervé en el centre són l'únic model de llengua catalana i d'ús de la llengua que tenen els alumnes no catalanoparlants. És, per tant, una qüestió de igualtat d'oportunitats per als alumnes mantenir un ús coherent de la llengua catalana en els centres educatius, tant de primària com de secundària, obligatòria i postobligatòria, així com a les escoles d'adults.

La mobilització dels nous currículums

Durant l'estada de l'estudiant en el centre formador, cal desenvolupar l'aprenentatge competencial en el marc del [nou currículum](#). Els elements de caràcter transversal que s'han de tenir presents i han d'articular totes i cadascuna de les decisions relatives al desplegament del nou currículum es sintetitzen en els sis vectors clau a l'educació bàsica:

Així mateix, cal facilitar la participació dels estudiants en la formació interna de centre, tant en la modalitat presencial com en la virtual, en els espais de reflexió i debat pedagògic per crear coneixement col·lectiu i en les actuacions de la comunitat educativa. Estimular la participació dels estudiants conjuntament amb els equips pedagògics en el disseny, desenvolupament i anàlisi de noves propostes i reptes d'aprenentatge és clau per afavorir la construcció d'una cultura col·laborativa i el desenvolupament de les competències que la pràctica educativa demana mobilitzar.

D'altra banda, incorporar l'estudiant en el centre formador, com agent actiu que col·labora en el projecte curricular de centre, és una oportunitat d'aprenentatge per comprendre, practicar i reflexionar sobre les implicacions dels nous enfocaments. Mitjançant les pràctiques educatives avançades del centre formador, com l'aprenentatge basat en projectes i en reptes, el desenvolupament de projectes de Servei Comunitari que incorporen els Objectius de Desenvolupament Sostenible, els estudiants en pràctiques poden integrar els coneixements teoricopràctics adquirits en la seva formació acadèmica. Així com iniciar-se en la pràctica professional utilitzant metodologies d'aprenentatge actives amb un enfocament globalitzat en un context real de centre, contrastant les reflexions teòriques amb la pràctica real i adquirir criteris propis en relació amb l'acció educativa.

3. PLANIFICACIÓ I CALENDARI

GRAUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants universitaris es farà de la mateixa manera que es venia fent els darrers cursos, consulteu aquest [enllaç](#) que conté infografies per a la gestió i creació de les pràctiques:

1. Els centres formadors incorporen la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica durant el mes de maig.
2. Les persones coordinadores de les universitats es posen en contacte amb les coordinadores dels centres per acordar els estudiants (setembre 2023)
3. Validació dels estudiants per part dels centres (setembre 2023)
4. Acollida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment, durant la primera setmana d'octubre de 2023 i la primera de febrer de 2024.

MÀSTER DE SECUNDÀRIA

L'oferta de vacants per part dels centres formadors i l'assignació d'estudiants del MUFPS es farà de la manera següent:

1. Els centres formadors incorporen la seva oferta de vacants a l'aplicació informàtica a l'octubre 2023, primera setmana.
2. Les persones coordinadores de les universitats es posen en contacte amb les coordinadores dels centres per acordar els estudiants (octubre 2023).
3. Validació dels estudiants per part dels centres (octubre 2023).
4. Acollida i presentació dels estudiants als centres formadors, preferentment, durant la tercera setmana de novembre 2023.

L'ocupació de les vacants dels centres formadors per part de les universitats es farà seguint l'ordre de prioritats següent:

1. Vacants del 171 centres formadors del programa d'innovació CF – MUFPS.
2. De forma excepcional i argumentada es podrà optar a vacants d'altres centres de pràctiques autoritzats pel Departament d'Educació.

Consulteu aquest [enllaç](#) que conté infografies per a la gestió i creació de les pràctiques.

4. DOCUMENTACIÓ

La documentació que es requereix per a la realització de les pràctiques en centres formadors és la següent:

Document de compromís/Conveni específic, que se signa a tres bandes (universitat, centre formador i estudiant de pràctiques) i que ha d'incloure:

Dades del centre.

Dades de l'estudiant.

Dades de la universitat.

Dades de la pràctica: tipus, durada, horari i calendari.

Compromís de l'estudiant d'acceptació de les condicions de realització de les pràctiques, a mantenir la confidencialitat de la informació a la que tingui accés.

Annexos: Pla de treball i avaluació de l'estudiant.

Certificat de delictes de naturalesa sexual

5.COORDINACIÓ DE LES PRÀCTIQUES

L'organització del procés formatiu dels estudiants en pràctiques requereix d'una estreta col·laboració entre els agents implicats per garantir la qualitat de les pràctiques educatives i atorgar un valor de pes a l'estada dels estudiants en el context educatiu.

Per vetllar pel correcte desenvolupament de les pràctiques dels estudiants es va crear un grup tècnic format pels responsables de la coordinació dels pràcticums de la Direcció General d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües i de la Direcció General d'Universitats, el responsable de coordinació de pràctiques d'educació infantil i primària i la coordinadora del màster de secundària. Aquest grup establirà els mecanismes necessaris per donar suport als agents implicats en la formació dels futurs docents.

També s'activaran les comissions territorials de pràctiques per resoldre les incidències que es puguin generar.

6. CRÈDITS

- **URL:** <http://educació.gencat.cat>

Aquest document, Orientacions per al curs 2023-2024 del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, està publicat amb un a llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0. No es permet l'ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Aquest document ha estat elaborat per l'equip de treball de centres formadors del Servei de Formació i Desenvolupament Professional del Personal de la Direcció general d'Innovació, Digitalització, Currículum i Llengües

iC
CENTRES
FORMADORS